

NIEUWSBRIEF

'MGR. SCHRAVEN EN GEZELLEN'

jaargang 4, nummer 15,

september 2011

Uitgave van de 'Mgr. Schraven Stichting'

MGR. SCHRAVENDAG 9 OKTOBER as.

KOMT U OOK?

VOOR HET PROGRAMMA: ZIE DE WEBSITE

CHINEES BEZOEK AAN BROEKHUIZENVORST

Inwoners van Vorst keken vreemd op, toen ze op woensdag 24 augustus jl. een Chinees troffen in hun dorp en nog wel opvallend gekleed in het habijt van een Trappist.

Die ochtend bracht pater Paul Kao uit Hongkong een bezoek aan de kerk en met name de

kinderkapel die komend jaar wordt ingericht als gedachteniskapel voor Mgr. Schraven en gezellen. Eén van die gezellen, medeslachtoffers van Mgr. Schraven is de Frans pater Trappist Emmanuel Robial, afkomstig van het klooster Onze Lieve Vrouw van Vreugde, op 5 kilometer afstand gelegen van de residentie van bisschop Frans Schraven. Tijdens zijn verblijf in Holland in 1925 gaf hij zijn vicaris-generaal opdracht om de Trappisten een stuk grond van 100 ha aan te bieden. Zij waren op zoek naar een plek om een nieuw klooster te stichten en Mgr. wilde hen heel graag bij zich hebben. Het plan lukte en in 1928 mocht bisschop Schraven de kapel van het klooster inwijden. De Trappisten zijn er hem steeds zeer dankbaar voor gebleven, zoals te lezen valt van een steen die speciaal na zijn gewelddadige dood bij het klooster werd opgericht. De relaties zijn steeds

zeer vriendschappelijk. Na de communistische machtsovername wordt dit klooster verplaatst naar Hongkong. Van dit klooster is pater Paul Kao de huidige overste. Op weg naar de Algemene Vergadering van zijn Orde bezoekt hij Vorst en toont uitzonderlijk grote belangstelling voor de plannen van de Mgr. Schraven Stichting. Hem wordt de plek gewezen waar komend jaar het portret zal verschijnen van zijn vroegere medebroeder Robial. Hij

drukte zijn verbazing uit dat een dorp als Broekhuizenvorst twee bisschoppen heeft voortgebracht. Op het kerkhof bracht hij een bezoek aan de graven van de twee zussen van Mgr. Schraven. Na een bezoek aan het geboortehuis van Mgr. Schraven 'Kaldenbroek' in Lottum vervolgt hij de reis naar Italië. In Hongkong worden de ontwikkelingen in Broekhuizenvorst met belangstelling gevolgd, zo verzekerde hij bij het afscheid.

Voor het geboortehuis in Lottum.

In de toekomstige gedachteniskapel te Broekhuizenvorst.

BESTUURSWISSELINGEN:

Mevr. Netty Reijntjes-Schellen gaat helaas het bestuur van de Mgr. Schraven Stichting verlaten. Zij hoorde bij het bestuur vanaf het eerste uur en maakte als penningmeester deel uit van het DB. Het bestuur is haar zeer dankbaar voor de wijze waarop zij haar functie heeft uitgeoefend en wenst haar alle goeds toe voor de toekomst.

Als opvolger treedt op 1 januari de heer Gerard Peters uit St. Anthonis tot het bestuur toe. In zijn persoon treedt daarmee een lid van de familie van Mgr. Geurts toe tot het bestuur. Hartelijk welkom. Onlangs overleed zijn moeder mevrouw Nellie Peters-Geurts in de gezegende leeftijd van 96 jaar. Zij was de nog enige levende nicht van Mgr. Geurts. Zij is dus ook een achternicht van Mgr. Schraven.

Gezien de lange ervaring van de heer Peters in de financiële wereld, is het penningmeesterschap aan hem bijzonder toevertrouwd. We hopen op een lange en vruchtbare samenwerking.

In de voorbije Nieuwsbrieven is nog nooit echt aandacht besteed aan deze neef van Frans Schraven namelijk Mgr. Frans Geurts. Bij gelegenheid van het toetreden van zijn achterneef tot het bestuur van de stichting volgt nu een langer artikel over de twee neven en hun oom Frans Wijnhoven.

Mgr. Frans Geurts over Mgr. Frans Schraven: 'Wij waren altijd zo innig van harte aan elkaar gehecht'.

Zo schrijft Mgr. Geurts aan de familie van Mgr. Frans Schraven, als hij het nieuws over de moord op Mgr. Schraven verneemt. Wie kan de betekenis van die woorden doorgronden? Vaak worden de twee namen van Geurts en Schraven samen vernoemd.

De moeders van beiden zijn zussen en zijn geboren op de boerderij 'Op Wis' in Broekhuizenvorst. Frans Geurts groeit op in Maashees en vaak zal hij van daaruit op bezoek zijn geweest bij zijn grootouders. Frans Schraven is 11 jaar jonger. Is Frans Geurts op Wis geweest op die gedenkwaardige zondag in 1871 als de familie op bezoek is in Broekhuizenvorst om samen Frans' grootmoeder te troosten nu haar jongste broer Frans Wijnhoven vanuit Parijs naar China vertrekt en men hem naar alle waarschijnlijkheid nooit meer zal terug zien? De achtjarige Frans zal vanuit Maashees met de kar naar Wis zijn gereden. Die middag gebeurt iets bijzonders. 'Dag moeder', roept een jonge man die zondag uit de verte. Moeder Wijnhoven heeft haar jongste zoon Frans nog nooit in priesterkleren gezien en meent dat hij op zee zit op weg naar China. 'Dag eerwaarde', groet ze beleefd terug, voor ze hem herkent. Frans Wijnhoven had zijn oversten gemeld zijn moeder het verdriet van een afscheid te willen besparen en liever meteen naar China te willen vertrekken. Zijn

oversten achten het wijs zijn wens niet in te willigen, wetende dat een vertrek bijna altijd definitief is. En zo verschijnt Frans Wijnhoven totaal onverwacht op die zondagmiddag bij zijn familie. Het is inderdaad de laatste keer. Heerom Frans Wijnhoven overlijdt 23 jaar later in China ten gevolge van een aanval van tyfus. Het besef van een definitief afscheid moet de familie op Wis stil gemaakt hebben. Doelt Frans Wijnhoven daarop als hij in 1872 aan zijn ouders schrijft: 'Thans is er reeds bijna een jaar verlopen, sedert ik op het stille Wis mijn afscheid kwam nemen'. Dit afscheid in 1871 moet op de jonge Frans Geurts een bijzondere indruk gemaakt hebben. Ontstaat dan bij hem de stille wens zijn oom achterna te gaan?

(foto: Frans Wijnhoven, oom van Frans Geurts en Frans Schraven)

Frans Geurts naar Parijs en China

Herhaalt de geschiedenis zich in 1882 als Frans Geurts op zijn beurt 'Op Wis' afscheid komt nemen om naar Parijs te vertrekken? Frans Schraven schrijft 50 jaar later: 'Ik herinner mij nog, dat heerneef 50 jaar geleden 'Op Wis' afscheid kwam nemen vóór zijn vertrek naar Parijs: ik was toen 9 jaar en zeker heb ik er toen niet aan gedacht, dat wij 50 jaar later in China feest zouden vieren' (om dat feit te gedenken). Wat zijn oom Frans Wijnhoven in 1871 niet lukte, presteert Frans Geurts in 1886 door zonder afscheid te nemen van zijn familie direct vanuit Parijs naar China te gaan. Frans Schraven kan dan géén afscheid nemen. Hij is 13 jaar en studeert aan het bisschoppelijk college te Roermond, waar ook Frans Geurts zijn studies heeft gedaan. Frans Geurts verlaat de haven van Marseille in het gezelschap van 6 Franse priesters en 2 broeders. Hoe moet het hem aangegrepen hebben op zee te moeten meemaken hoe één van de broeders ziek wordt, overlijdt en een zeemansgraf krijgt. Een merkwaardig feit: drie van die priesters worden later bisschop in China. Tijdens zijn reis naar China in 1886 vieren Frans Geurts' ouders in Maashees hun zilveren huwelijksfeest. Oom Frans Wijnhoven schrijft hen een brief om hen te feliciteren en schrijft er in zijn naschrift onder: 'Uw teerbemimde Frans is hier zeer vrolijk en goed gezond aangekomen. Gisteren heb ik hem tot buiten de stad uitgeleide gedaan. Ik heb hem hier het Chinees paspoort bezorgd. Ik heb hem de Chinese kleren

'aangestoken' en met die wijde Aziatische rokken, zijn geschoren hoofd en een Chinees baardje ziet hij er flink uit; men zou hem voor een Chinese mandarijn aanzien'. Frans Geurts reist een dag of zeven verder en wel naar Chengtingfu en wordt daar in 1887 priester gewijd. Hoe moet het voor hem zijn geweest om in 1921 in diezelfde kathedraal zijn neef Frans Schraven tot bisschop te wijden?

(foto: De familie Geurts in 1900 bij het feest van de bisschopswijding van Frans. Naast de bisschop links zijn vader (65 jaar) en rechts zus Henriëtte, eerste Nederlandse 'Dochter van Liefde'. Achteraan links: oudste broer Sjef (34), Hanna (32), Alfons (28) (toen kapelaan in Heeze), zus Maria (later Dochter van Liefde) en broer Gerard (26). Moeder was toen al 9 jaar overleden.

Als Frans Schraven in 1910 in Shanghai werkt weet hij een van Frans Geurts' vroegere reisgenoten, die net bisschop is benoemd te 'bewerken' om Mgr. Frans Geurts als medeconsecrator uit te nodigen. Dat gebeurt en Frans Geurts maakt een lange reis naar het zuiden van China (een reis van bijna een week) en mag twee keer zijn neef Frans Schraven in Shanghai ontmoeten.

Frans Schraven naar Parijs en China

In 1894 gaat Frans Schraven zelf naar Parijs. Hij heeft een hekel aan brieven schrijven en hij krijgt van thuis op zijn kop dat hij maandenlang niets laat horen. Men schrijft hem dat ook Frans Geurts in China op een brief zit te wachten en niets hoort. Dan wordt er snel een brief verstuurd en Frans wacht 5 tot 6 maanden voordat hij antwoord krijgt vanuit China. In 1896 schrijft Frans Geurts dat men in China met ongeduld op Frans Schraven wacht. Deze laatste antwoordt dat hij met nog groter ongeduld naar China verlangt. Eind 1899 gaat het verlangen van Frans Schraven in vervulling. Nergens blijkt dat hij bij aankomst zijn neef ontmoet heeft. Enkele maanden later vertrekt Frans Geurts terug naar Europa en wordt tot bisschop benoemd van het op te richten vicariaat Yungpingfu, oostelijk van Peking. Op 4 februari 1900 volgt zijn bisschopswijding in de kathedraal van Den Bosch. Van terugkeer is geen sprake nu in China de Boxeropstand is uitgebroken. Vol ongeduld wacht hij op toestemming om te mogen vertrekken. Pas één jaar later kan hij met een Frans oorlogsschip naar China. Bij aankomst op zijn nieuwe werkterrein moet hij geschokt zijn geweest. In een vicariaat zo groot als Nederland met 4 miljoen inwoners moet hij beginnen met nagenoeg niets. De Boxers

hebben geweldige vernielingen aangericht en een honderdtal christenen zijn vermoord. Op die puinhopen begint Frans Geurts samen met 3 priesters. Voor Frans Schraven heeft hij wat spullen van zijn ouders meegebracht. Eén ding springt er uit: 'dat we hier echte Wisser worst eten, gebeurt ook niet dikwijls'. Hetzelfde jaar nog gaat Frans Schraven bij zijn neef op bezoek over een afstand van bijna 500 kilometer. Jammer dat we niets weten over zijn indrukken. Ze hebben ongetwijfeld elkaar geregeld geschreven. Soms vermeld Frans Schraven aan zijn familie een tussenzinnetje: 'Mgr. Geurts maakt het goed' of 'Mgr. Geurts was op een begrafenis in Peking' of 'Mgr. Geurts is bezig een residentie te bouwen'. Soms weet hij familienieuws eerder van Mgr. Geurts dan van zijn eigen familie.

In 1906 komt Mgr. Geurts Frans Schraven in Chengtingfu opzoeken. Het is dan 5 jaar geleden dat ze elkaar voor het laatst zagen. Frans Schraven maakt een zware tijd door vanwege de opeenhoping van functies bij de bisschop. Deze foto die bij die gelegenheid werd gemaakt, spreekt boekdelen. Mgr. Geurts moet geregeld in Peking zijn en de reis per trein naar Frans Schraven duurt 'slechts' een dag. Soms profiteert Frans Geurts van deze gunstige gelegenheid. Maar met de overplaatsing van Frans Schraven in 1908 naar Shanghai in het zuiden van China worden bezoeken over en weer moeilijker. Als Mgr. Geurts eindelijk zijn nieuwe kathedraal gaat inwijden hoort zijn neef dan ook bij de afwezigheid. Hij schrijft zijn familie: 'Ik houd overigens niet veel van die feesten en ik ga liever eens op mijn eentje heerneef opzoeken. Dat is plezieriger en dan kunnen we beter samen praten'. In 1914 gaat Frans Geurts naar Europa om de Algemene Vergadering van de Lazaristen in Parijs bij te wonen. Alleen de vader van Frans Schraven en zijn familie 'Op Wis' wordt bezocht. Na terugkomst zit Frans Schraven in de havenstad Tientsin en krijgt hij alle nieuwtjes meteen te horen van zijn passerende neef. Onder de Eerste Wereldoorlog zit Frans Schraven weer in Shanghai en reist soms op en neer naar Tientsin en schrijft aan zijn familie: 'We zien elkaar niet dikwijls'. In 1919 weet Frans Schraven voor zijn neef in Parijs te bemiddelen en weet gedaan te krijgen dat Frans Geurts tegen de gewoonte in 4 nieuwe Chinese priesters in zijn eigen kathedrale kerk mag wijden. Een reden voor Frans Schraven om daar wél bij te zijn als eregast van zijn neef.

Na zijn bisschopswijding in 1921 door Mgr. Geurts brengt Mgr. Schraven nog hetzelfde jaar een bezoek aan zijn neef. Daarna zullen ze in 1924 samen een maand lang optrekken tijdens de nationale synode van bisschoppen in Shanghai. Mgr. Frans Geurts is voorzitter van een van de belangrijke commissies. Hij staat bekend als een goed talenkenner, maar ook een goed theoloog. Tijdens dat verblijf viert Frans Schraven samen met zijn neef zijn 25 jarige priesterfeest.

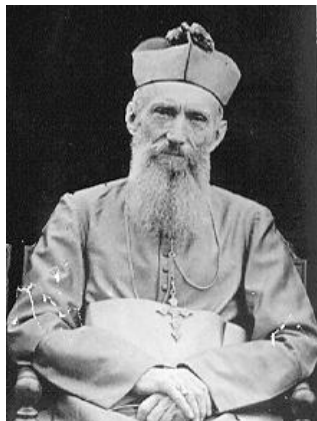
Beiden in Europa 1925/26

Het jaar daarna (1925) brengt Frans Schraven zelf voor het eerst én voor het laatst een bezoek aan Europa. Zijn neef is dan opgenomen in het Zwitserse Montana om een jaar lang te herstellen van een longaandoening. Op zijn terugreis naar China gaat Frans Schraven hem daar bezoeken. 'Hij hoest niet meer en er zijn geen microben meer...zijn oogen zien erg fletsch en loom uit'. Tijdens zijn ziekbed krijgt Mgr. Geurts zeer slecht nieuws uit China. Het Moukdenleger heeft de stad Yungpingfu 10 dagen lang gebombardeerd. Er vallen 49 bommen binnen het missieterrein. De stad en residentie worden geplunderd. De schade aan de gebouwen is groot, maar niemand raakt gewond. De missionarissen beleven verschrikkelijke taferelen en worden van alles beroofd. Spoedig na zijn terugkeer in China krijgt Mgr. Geurts een hulpbisschop en zal hij deze regelmatig in zijn plaats naar Peking hebben

gestuurd voor overleg met de bisschoppen (onder wie Frans Schraven). Een jaar voor zijn dood hoopt Frans Schraven zijn neef weer eens te treffen in Tientsin, want hij heeft hem 4 jaar niet meer gezien. Maar ook deze hoop blijkt ijdel. Reden voor Frans Schraven zelf op bezoek te gaan en hij schrijft dan 'Mgr. Geurts is veel verouderd'.

Laatste ontmoeting

Voor het laatst ontmoetten beiden elkaar drie maanden vóór de dood van Frans Schraven in 1937 bij gelegenheid van het gouden priesterfeest van Frans Geurts. 'We hebben daar een paar dagen een echt Hollandsch feest gevierd. Heerneef is weer goed genezen van zijn laatste ziekte, maar zegt hij, 'ik voel goed dat ik 75 jaar ben en dat mijn krachten niet meer dezelfde zijn als vroeger'. Bij dat feest wordt de laatste foto van hen samen gemaakt. Het wordt een afscheid voorgoed. Na de moord op zijn neef schrijft Mgr. Geurts drie brieven naar de jongste broer Henri in Lottum. In de eerste vermeldt hij de ontvoering. Twee weken later schrijft hij: 'Wat wij met zoveel angst vreesden, is gebeurd'. 'Voor mij persoonlijk is de dood van heerneef een harde slag'. In de laatste brief schrijft hij over de uitvaartdienst en stuurt de laatste foto van hen beiden mee. Bij de officiële rouwdienst voor

Mgr. Frans Schraven en zijn gezellen in december 1937 in de St. Michel van de diplomatenwijk van Peking is Frans Geurts zelf afwezig. Het moet hem allemaal te zwaar zijn geweest. Hij stuurt zijn hulpbisschop Mgr. Lebouille.

Drie jaar later in 1940 sterft ook Mgr. Frans Geurts aan ingewandsterculose, 77 jaar oud, 40 jaar bisschop, 53 jaar priester en 54 jaar missionaris in China. Van hem wordt gezegd: 'een goed administrator,

een wijze raadsman en goede herder'. 'Als jonge bisschop heeft zijn portret een strenge uitdrukking en als oude bisschop een uitdrukking met meer vaderlijke gevoelens en getemperde gemoedelijkheid'. Zijn leven lang was Mgr. Frans Geurts een 'stoere strijder'. Lijken de twee neven daarin niet op elkaar?

Geen wonder dat Frans Schraven daarom 'de **alter ego**' van Frans Geurts wordt genoemd.

Steun het werk van de Mgr. Schraven Stichting met een royale gift of wordt 'vriend van de Stichting'.

We hebben uw hulp hard nodig om onze plannen te kunnen realiseren.

Secretariaat Mgr. Schraven Stichting: Kloosterstraat 54, 6369 AE Simpelveld tel. 045-544 54 19 t.n.v. Vincent Hermans

Email: stichting.mgr.schraven@gmail.com

Website: www.mgrschraven.nl

Bankrekening Mgr. Schraven Stichting: nummer 1481 75 341 Rabobank te Venray.

Voor betalingen buiten Nederland:

IBAN nummer: NL74rabo0148175341 BIC code: RABONL2U Voorzien van de ANBI status

